

pieczęćka jednostki organizacyjnej

**OPIS PRZEDMIOTU, PROGRAMU NAUCZANIA
ORAZ SPOSOBÓW WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA**

CZEŚĆ „A”*

(opis przedmiotu i programu nauczania)

OPIS PRZEDMIOTU		
Nazwa przedmiotu	Historia filozofii, rok akademicki 2016/2017	
Wydział	Humanistyczny	
Instytut/Katedra	Instytut Filologii Polskiej i Kulturoznawstwa	
Kierunek	Filologia Polska	
Specjalność/specjalizacja		
Poziom kształcenia	Studia pierwszego stopnia	
Profil	Ogólnoakademicki	
Forma studiów	Stacjonarne	
Rok/semestr	1 rok	1 semestr
Tytuł /stopień naukowy (zawodowy). Imię i nazwisko prowadzącego przedmiot/ koordynatora przedmiotu	Dr hab. Marek Kazimierz Siwiec, prof. nadzw. UKW.	
Liczba godzin dydaktycznych i formy zajęć	30 W	
Liczba punktów ECTS	2 1 punkt – uczestnictwo w zajęciach 0,5 punktu – lektura 0,5 punktu – przygotowanie do zaliczenia	
Rygory zaliczenia	Zaliczenie z oceną	
Typ przedmiotu	Przedmiot z zakresu nauk podstawowych	
Język wykładowy	Polski	
Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne	brak przedmiotów wprowadzających i wymagań wstępnych	
Efekty kształcenia	Efekty kierunkowe	Efekty przedmiotowe
	Kierunkowe Efekty Kształcenia. Po zakończeniu studiów 1. stopnia na kierunku FILOLOGIA. K_W06 – opisuje podstawowe elementy wiedzy i definiuje podstawową terminologię z zakresu historii filozofii i religioznawstwa oraz określa zależności między różnorodnymi ideami a ewolucją nauk humanistycznych.	Efekty Kształcenia dla Przedmiotu K_W01 – definiuje podstawową terminologię z zakresu historii filozofii oraz zna i rozumie główne kierunki i stanowiska z dziejów filozofii, dzięki czemu określa zależności między różnorodnymi ideami. K_W02 – omawia interakcje współczesnej literatury i kultury polskiej z uniwersaliami filozoficznymi i

<p>K_W14 – omawia interakcje współczesnej literatury i kultury polskiej z uniwersaliami literackimi i kulturowymi</p> <p>-----</p> <p>K_U03 – samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego.</p> <p>K_U04 – stosuje podstawową wiedzę, paradygmaty badawcze i pojęcia z zakresu kultury języka polskiego, stylistyki współczesnej, leksykologii i leksykografii</p> <p>K_U06 – rozpoznaje wytwory kultury, przeprowadza za pomocą typowych metod ich krytyczną analizę i interpretację, a także badania z zakresu recepcji literatury i krytyki oraz ich społecznych obiegów</p> <p>-----</p> <p>K_K01 – rozumie potrzebę uczenia się i uczestniczenia w kulturze przez całe życie.</p> <p>K_K05 – dostrzega znaczenie i potrzebę zachowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy oraz uwzględnia je we własnej praktyce zawodowej (w wybranej sferze działalności kulturalnej / medialnej / edukacyjnej / edytorskiej i krytycznoliterackiej).</p> <p>K_K06 – zdaje sobie sprawę z konieczności integracji wiedzy o kulturze, języku i literaturze w budowaniu tożsamości narodowej oraz rozwijaniu więzi społecznych na poziomie lokalnym, krajowym i globalnym</p>	<p>kulturowymi w odniesieniu do wybranych utworów poetyckich. Konstandinos Kawafis – <i>Itaka, Termopile</i> ; Czesław Miłosz – <i>Zakłęcie</i> ; Zbigniew Herbert – <i>Potęga smaku</i> ; <i>Pan Cogito o cnocie</i>.</p> <p>-----</p> <p>K_U01 – samodzielnie zdobywa wiedzę z zakresu historii filozofii poprzez zalecane lektury.</p> <p>K_U02 – poprawnie stosuje podstawową wiedzę z historii filozofii, a zwłaszcza poznaną terminologię filozoficzną do rozumienia sytuacji ludzkiego bycia-w-świecie i poznawania tych wytworów kultury, jakimi są filozofia i poezja oraz przeprowadza za pomocą typowych metod ich krytyczną analizę i interpretację.</p> <p>-----</p> <p>K_K01 – rozumie potrzebę ciągłego zdobywania wiedzy w zakresie filozofii jako ważnej drogi rozwoju indywidualnego i uczestniczenia w kulturze.</p> <p>K_K02 – zdaje sobie sprawę ze znaczenia filozofii wraz z jej tradycją dla zachowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy oraz roli myślenia filozoficznego w integracji wiedzy o kulturze, języku i literaturze i budowaniu więzi społecznych nowoczesnej tożsamości narodowej otwartej na globalne przemiany kulturowe.</p>
<p>14 września 2016</p>	<p>Marek K. Siwiec</p>
<p>..... data</p>	<p>..... podpis prowadzącego/koordynatora przedmiotu</p>

Objaśnienia:

* Część „A” sylabusu (Opis przedmiotu i programu nauczania) ma postać jednorodną i jako wzór obowiązuje w całej uczelni.

1. Opis przedmiotu jest opracowany i podpisywany przez prowadzącego przedmiot w przypadku, gdy dany przedmiot jest prowadzony wyłącznie przez jedną osobę.

2. Opis przedmiotu jest opracowany i podpisywany przez koordynatora przedmiotu w przypadku, gdy dany przedmiot jest prowadzony przez więcej niż jedną osobę, np. ze względu na różne formy realizacji przedmiotu (wykład + ćwiczenia); przygotowanie przez koordynatora opisu przedmiotu wymaga współpracy z pozostałymi osobami prowadzącymi przedmiot.

PROGRAM NAUCZANIA PRZEDMIOTU	
Rok akademicki: (2016 / 2017) Semestr: (zimowy)	
Nazwa przedmiotu	Historia Filozofii
Wydział	Humanistyczny
Instytut/Katedra	Instytut Filologii Polskiej
Kierunek	Filologia Polska
Specjalność/specjalizacja	
Opisywana forma zajęć	Wykład
Liczba godzin dydaktycznych	30
Tytuł /stopień naukowy (zawodowy). Imię i nazwisko prowadzącego zajęcia	dr hab. Marek Kazimierz Siwiec, prof. nadzw. UKW
Treści programowe realizowane podczas zajęć	
<p>Co to jest filozofia? Termin, transcendujący charakter myślenia filozoficznego, pytania, dziedziny, źródłowe doświadczenia (zdziwienie, <i>thaumádzein</i>).</p> <p>Narodziny filozofii greckiej – warunki, okoliczności i istota procesu powstawania filozofii z kultury przedfilozoficznej (warunki ekonomiczne, społeczne, polityczne, kulturowe – mit, religia, sztuka, wiedza empiryczna, orfizm, rola zagadki).</p> <p>Myśl przedsokratejska Jońska filozofia przyrody – problem <i>arché</i> (Tales – woda, Anaksymander – <i>apeiron</i>, Anaksymenes – powietrze). Heraklit z Efezu – zmienność wszystkiego, <i>lógos</i>, <i>palíntonos harmonie</i> i głębia bycia. Pitagorejczycy – liczby, zasady liczb, harmonia. Eleaci i początki metafizycznego wymiaru filozoficznego myślenia – Parmenidesa koncepcja bytu (<i>to ón</i>) i aporie Zenona. Empedokles – nauka o „czterech korzeniach wszechrzeczy”. Leukippos i Demokryt – materializm atomistyczny. Sofiści – humanizm, relatywizm (człowiek jako miara w ujęciu Protagorasa). Sokrates – przełom sokratejski (antropocentryczny, logocentryczny i aksjologiczny), majeutyka, metoda elenktyczna (ironia), mądrość jako świadomość wiedzy niewiedzy, dusza (<i>psyché</i>), cnota (<i>areté</i>) i problem intelektualizmu etycznego. Platon – idealizm (jaskinia, świat idei, świat rzeczy, <i>anamnesis</i>, Idea Dobra i nauka niepisana (<i>agrafa dogmata</i>), dusza, etyka (teoria czterech cnót). Arystoteles – realizm umiarkowany, metafizyka i problem substancji (<i>uzija</i>), forma (<i>morfe</i>), dusza, etyka (cnoty etyczne i dianoetyczne). Szkoły etyczne starożytności Cynicy – Antystenes i Diogenes z Synopy. Cyrenaicy – hedonizm. Stoicy – fizyka (panteizm, materializm), etyka (cnota, afekty, ideał mędrca). Epikur – fizyka (atomizm), etyka (hedonizm i „czwórmian leczniczy”). Plotyn – monizm, neoplatonizm, emanacyjna koncepcja bytu (Jedno, <i>hén</i>), jaźń (<i>ekstasis</i>, drogi do Jednego – negatywna koncepcja absolutu). Św. Augustyn – poznanie duszy, iluminacja, Bóg, problem zła i wolności, miłość. Św. Tomasz z Akwinu – autonomia rozumu a wiara, metafizyka (byt, istota, istnienie, forma, Bóg, hierarchia bytów), kosmologiczny dowód na istnienie Boga (drogi poznania Boga). Św. Anzelm z Aosty – ontologiczny dowód na istnienie Boga.</p>	

Kartezjusz – od wątpienia do podmiotu myślącego, Boga i świata (czym jest wątpienie i w jaki sposób Kartezjusz je przezwycięża i odnajduje ów Archimedesowy punkt oparcia ?; hipoteza boga zwodziciela), rzecz myśląca (podmiot), Bóg, rzecz rozciągła (przedmiot), problem dualizmu.

Pascal – człowiek wobec nieskończoności, „trzcina myśląca”, zakład.

Krytyczna myśl I. Kanta – podmiot (w jaki sposób podmiot określa przedmiot ? – idea przewrotu Kopernikańskiego), świat fenomenów, świat noumenów, etyka.

Idealizm G. F. W. Hegla

S. Kierkegaard –

krytyka Hegla, rozum, wiara, egzystencja.

F. Nietzsche –

krytyka kultury, „śmierć Boga”,

wola mocy, nadczłowiek jako twórca.

Filozofia a poezja. **Refleksja nad wierszami współczesnych poetów podkreślających znaczenie wielowymiarowe filozofii i filozoficznego sposobu bycia – egzystencjalne, etyczne, estetyczne, tożsamościowe, twórcze, kulturowe. Konstandinos Kawafis – *Itaka, Termopile* ; Czesław Miłosz – *Zakłęcie* ; Zbigniew Herbert – *Potęga smaku* ; *Pan Cogito o cnocie*.**

Metody dydaktyczne	Wykład
Metody i kryteria oceniania	Zaliczenie z oceną pisemne i ustne
Rygor zaliczenia	Zaliczenie
Literatura podstawowa	<p>Wybrane fragmenty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Platon, (1975) <i>Uczta</i>, przeł. W. Witwicki. Warszawa: PWN. 2. Platon, (1993) <i>Biesiada</i>, przekł. E. Zwolski. Kraków: Aureus. 3. K. Jaspers, <i>Wprowadzenie do filozofii</i>, wybrane 3 rozdziały, w tym rozdz. Człowiek. 4. F. Nietzsche – refleksje na podstawie opracowań i lektury fragmentów z <i>Wiedzy radosnej</i> (frg. 125, Człowiek oszalały, frg. 343, W sprawie naszej pogody, frg. 347, Wierzący i ich potrzeba wiary) oraz z <i>To rzekł Zaratustra</i> (O trzech przemianach, O drodze twórcy, O przezwyciężaniu samego siebie, Pieśń nocnego wędrowca). 5. Laertios Diogenes, (1982) <i>Żywoty i poglądy słynnych filozofów</i>. Warszawa: PWN. 6. Platon, (1999) <i>Dialogi (Państwo)</i>, przeł. W. Witwicki. Kęty: ANTYK, ks. VI i VII (rozdz. 1-3, Jaskinia). 7. Mrówka, K. (2004) <i>Heraklit, Fragmenty: nowy przekład i komentarz</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe „Scholar”. <p>Konstandinos Kawafis – <i>Itaka, Termopile</i> ; Czesław Miłosz – <i>Zakłęcie</i> ; Zbigniew Herbert – <i>Potęga smaku</i> ; <i>Pan Cogito o cnocie</i>.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>Wybrane fragmenty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Reale, G. (1994, 1996, 1999, 2002) <i>Historia filozofii starożytnej</i>, t. 1- 5, przeł. E. I. Zieliński. Lublin: Redakcja Wydawnictw KUL. 2. Tatarkiewicz, W. (wiele wydań) <i>Historia filozofii</i>, t. 1, <i>Filozofia Starożytna i Średniowieczna</i>, t. 2, <i>Filozofia Nowożytna do r. 1830</i>, t. 3, <i>Filozofia XIX wieku i Współczesna</i>, Warszawa PWN. 3. Legowicz, J. (1973) <i>Historia filozofii starożytnej Grecji i</i>

	<p><i>Rzymu</i>. Warszawa: PWN.</p> <p>4. Legowicz, J. (1980) <i>Historia filozofii średniowiecznej</i>. Warszawa: PWN.</p> <p>5. Krońska, I. (1968) <i>Sokrates</i>. Warszawa: Wiedza Powszechna.</p> <p>6. Marek K. Siwiec, <i>Zbigniew Herbert – ku tajemnicy Sokratesa</i>, w : „Filo-Sofija”, nr 2, 2010, s. 7- 28.</p>
<p>14 września 2016 Marek K. Siwiec</p> <p>..... data</p> <p>..... podpis prowadzącego daną formę zajęć</p>	
<p>14 września 2016 Marek K.</p> <p>..... data</p> <p>..... podpis koordynatora przedmiotu</p>	

Objaśnienia do „Programu nauczania przedmiotu”:

1. „Program nauczania przedmiotu” sporządza się odrębnie dla każdej formy przedmiotu.
2. „Program nauczania przedmiotu” jest opracowywany przez prowadzącego daną formę zajęć.

CZĘŚĆ „B”
(opis sposobów weryfikacji efektów kształcenia)

Opis sposobu realizowania i sprawdzania efektów kształcenia dla przedmiotu z odniesieniem do form zajęć i sprawdzianów

Efekty kształcenia a forma zajęć			Metody oceniania efektów kształcenia	
Efekty kształcenia dla **		Forma zajęć	Metody oceniania***	Efekty kształcenia dla przedmiotu
kierunku	przedmiotu			
K_W06	W01	W	Zaliczenie z oceną pisemne i ustne wraz z zaliczeniem lektur.	W01
K_W14	W02	W	Analiza i interpretacja wierszy – kolokwium ustne	W02
K_U03	U01	W	Praca pisemna –	U01

Efekty kształcenia a forma zajęć			Metody oceniania efektów kształcenia	
Efekty kształcenia dla **		Forma zajęć	Metody oceniania***	Efekty kształcenia dla przedmiotu
kierunku	przedmiotu			
K_W06	W01	W	Zaliczenie z oceną pisemne i ustne wraz z zaliczeniem lektur. Platon, Symposion	W01
K_U04, K_U06	U02	W	Zaliczenie	U02
K_K01	K01	W	Zaliczenie	K01
K_K05, K_K06	K02	W	Zaliczenie; Praca pisemna z lektury - Platon, Symposion.	K02

14 września 2016

Marek K. Siwiec

.....
data

.....
podpis prowadzącego daną formę zajęć

.....
data

.....
podpis koordynatora przedmiotu

Objaśnienia:

Część „B” sylabusu (opisy sposobów realizowania i sprawdzania efektów kształcenia) nie ma jednorodnej postaci. Podstawowe jednostki organizacyjne uczelni bądź jednostki prowadzące kierunki studiów mogą w tym zakresie opracować i przyjąć inne wzory i sposoby opisów części „B” sylabusu.

** Tabela. Lewa część tabeli jest przyporządkowaniem efektów przedmiotowych (W01, U02, K01) do efektów kierunkowych (K_W01, K_U02) oraz wskazaniem form zajęć (W – wykład; L – laboratorium; Ć – ćwiczenia itd.) pozwalających osiągnąć efekty dla przedmiotu.

*** Tabela. W prawej części tabeli należy zamieścić metody oceniania oraz efekty przedmiotowe, które są w określony sposób sprawdzane (określają je prowadzący – w tabeli podano przykłady).